

Bogár László: A pénz halála

2023 április 26. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A hetvenes években született egy olyan vicc, ami azzal a kérdéssel kezdődött, hogy lesz-e pénz a kommunizmusban, és az volt rá a válasz, hogy hát lesz, akinek lesz, és lesz, akinek nem lesz...

(Csak zárójelben és a fiatalok kedvéért jegyzem meg, hogy ez a vicc azt az álságos és hamis „elméleti” kérdést és e kérdés tudálékos akadémikus „elemz?it” gúnyolta ki, akik görcsös igyekezettel próbálták „megmagyarázni”, hogy ha egyszer Marx szerint ahogy haladunk a kommunizmus felé, úgy hal el a pénz, akkor miért megy a „létez? szocializmus” éppen az ellenkez? irányba.) Ez a már régen túlhaladottnak vélt probléma azonban újra kezd „beélesedni”, mert a világ egyre vészjóslóbb módon halad egy olyan végzetes „globális pénzügyi kommunizmus” felé, ami már korántsem olyan vicces, mint a magát „szocializmusnak” nevez? politikai kapitalizmus korszakában volt. Pontosabban nem a világ halad ebbe az irányba, hanem a világ „nem létez?” urai kényszerítik az emberiséget egyre brutálisabb módon az ellen?rzöttség és engedelmesség e „szép új gulágja” felé.

Ha lenne „olyan”, hogy „pénztörténet” (mármint a pénz valóságos története), akkor mindezt néhány évtized múlva visszatekintve a „pénz halála” címszó alatt foglalhatnák össze azok, akiknek akkor még lenne reflexív viszonyuk ehhez. Ám ahogy ez kinéz, reflexív viszony már ma is alig akad, és ha mindez végbemegy, akkor néhány évtized múlva ez már nem is lesz értelmezhet?. Persze aligha véletlen, hogy nincs olyan, hogy pénztörténet (mármint valóságos pénztörténet), hisz a világ „nem létez?” urai pontosan tudják, hogy kiszolgáltatottságunk növelésének legf?bb eszköze éppen az, hogy egyre kevésbé lehet fogalmunk arról, hogy miként használják a mi pénzünket fegyverként ellenünk. Minket azonban (legalábbis egyel?re) senki nem akadályoz meg abban, hogy áttekintsük a pénz valóságos történetét.

A kereskedelem, a pénz és a média az emberi létezés közvetít? mez?inek három alapvet? dimenzióját testesítik meg. Amíg az emberiség kicsiny közösségekben „közvetlenül” élte át létezését több tízezer éven át, addig nem létezett olyan, hogy csere, vagyis nem volt szükség a közvetítések világára. Ám amikor létrejöttek az els? nagykulturák, ahol már több millió ember egyre komplexebb struktúráinak m?ködését kellett összehangolni, nélkülözhetlenné vált a csere, amit a kereskedelem, a pénz és a média közvetített.

Az els? nagy szakrális civilizációkban azonban ezek a közvetít? mez?k még a legfels? szellemi elitnek s rajtuk keresztül az egész közösség „szigorúan ellen?rzött” terei voltak. A szigorú ellen?rzésre azért volt szükség, mert van egy veszélyes aszimmetria, ami abból adódik, hogy a keresked?, a bankár, a médiaelit mindenkir?l tud mindent, róla viszont senki nem tud semmit. Vagyis szigorú kontroll nélkül ez olyan ellen?rizhetetlen hatalomhoz és e hatalom „láthatatlan”, ám annál pusztítóbb diktatúrájához vezetne, ami végül az egész közösséget megsemmisítené. E szigorú ellen?rzés egyik legismertebb példája volt annak idején a kamatszédés tilalma.

A szakrális kulturák brutális felszámolásával azonban a világ igazi urai azok lettek, akik a kereskedelem, a pénz és a média közvetít? mez?it kezükben tartották, és ez ma sincs másként, s?t ma érvényesül csak igazán ennek minden destruktív és degeneratív következménye. Az elmúlt néhány évszázad során a kereskedelem, a pénz és a média végleg kikerült a közösségek ellen?rzése alól, és a világ „nem létez?” urai már ma is fegyverként használják minden még létez? emberi közösség felszámolására.

Most azonban azért van elkezd?d?ben az emberi történelem legnagyobb drámája, mert az elmúlt évtizedek során a technológia exponenciálisan növekv? szellemi energiái e közvetít? mez?ket és a birtoklásukkal megvalósítható hatalomgyakorlást minden eddig elképzelhet?nél diktatórikusabbá tették. Ennek egyik megnyilvánulása a digitális pénz rendszerének létrehozása, el?ször „nemzeti” keretek között, majd univerzálisan, globális szinten is. Ez utóbbinak, igaz még csak hipotetikusán, de már neve is van, UMU, vagyis Universal Monetary Unite. Sokszor hallhatjuk a repül?gépen azt a fordulatot, hogy az „ön kényelme és biztonsága érdekében” tegyék ezt és ezt. Minden a mi „kényelmünket és biztonságunkat” szolgálja, hisz milyen kényelmes és biztonságos is lesz majd, ha már nem lesz készpénz, sem bankbetét és külön számla sem, hisz a monetáris nagy testvér ezek minden kockázatának terhét végleg leveszi a vállunkról. Cserébe csak azt az „apróságot” várja el, hogy engedelmesen belesimuljunk egész univerzális rendszerébe, igaz, túl sok választásunk ezzel kapcsolatban nem nagyon lesz, mert ha akarnánk sem tudnánk nem belesimulni, hisz ebben a digitális szép új gulágban a létb?nözés kizárt, hisz a rendszer eleve be sem enged abba a térbe, ahol ezt a b?nt elkövethetnénk. Látszólag mi használjuk azt a kis digitális gépet, amin keresztül minden létez? szükségletünket a „nem létez?” er? „termeli meg” és persze elégíti ki, de a dolog pont fordítva van, a „gép”, pontosabban a „gépben” rejl? koncepció urai használnak majd minket.

Már ma is megdöbbenénk, ha elénk tárná mindazt, amit tud rólunk, az érzéseinkr?l, érzéseinkr?l, vágyainkról, de legf?képpen arról, hogy milyen kifinomult módon és miként hozza létre és elégíti ki ezeket a látszólag önmagunkkal

azonos vágyainkat. Ha létezik a teljes ellenőrzésnek és engedelmességnek rendszere, ahol ráadásul a „célszemélyek” milliárdjainak sejtelve sincs arról, miként gyakorolnak diktatúrát a szükségletei felett, hát akkor ez az a javából.

A szerző közgazdász

www.magyarhirlap.hu

Ajánló